

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 534-535/2566

พนักงานอัยการจังหวัดสมุทรปราการ โจทก์ บริษัท อ.โจทก์ร่วม นางสาว ว. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 335, ป.อ. มาตรา 83, ป.วิ.อ. มาตรา 39, ป.วิ.อ. มาตรา 47, ป.วิ.พ. มาตรา 42, ป.อ. มาตรา 58, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 334, ป.วิ.อ. มาตรา 227

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อจำเลยที่ 2 ถึงแก่ความตายระหว่างพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ภาค 1 สิทธิในการนำคดีอาญาของจำเลยที่ 2 มาฟ้องยอมระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา 39 (1) แต่สำหรับคดีส่วนแพ่งนั้น ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบของบุคคลในทางแพ่ง ดังที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.อ. มาตรา 47 วรรคหนึ่ง ดังนี้ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ต้องดำเนินการตาม ป.วิ.พ. มาตรา 42 เสียก่อน กล่าวคือ หากครบกำหนดหนึ่งปีนับแต่จำเลยที่ 2 ถึงแก่ความตายแล้ว ไม่มีบุคคลใดร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความแทนหรือเข้ามาตามหมายเรียกของศาล จึงให้จำหน่ายคดีส่วนแพ่งออกเสียจากสารบบความ ฉะนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ด่วนมีคำสั่งจำหน่ายคดีส่วนแพ่งในส่วนของจำเลยที่ 2 ออกเสียจากสารบบความ ย่อมเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษา

คดีทั้งสองสำนวนนี้ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ และเรียกจำเลยที่ 1 ถึงที่ 9 ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ 1 ถึงที่ 9 เรียกจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ 10 ถึงที่ 12 ตามลำดับ โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนความว่า ขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสิบสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 58, 83, 91, 334, 335 กับให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ร่วมกันคืนเงิน 18,390,285 บาท ให้จำเลยที่ 4 ร่วมกันคืนเงิน 7,539,381 บาท ให้จำเลยที่ 5 ร่วมกันคืนเงิน 2,655,514 บาท ให้จำเลยที่ 6 ร่วมกันคืนเงิน 2,524,134 บาท ให้จำเลยที่ 7 ร่วมกันคืนเงิน 288,861 บาท ให้จำเลยที่ 8 ร่วมกันคืนเงิน 192,185 บาท ให้จำเลยที่ 9 ร่วมกันคืนเงิน 1,370,285 บาท ให้จำเลยที่ 10 ร่วมกันคืนเงิน 999,467 บาท ให้จำเลยที่ 11 ร่วมกันคืนเงิน 1,316,000 บาท และให้จำเลยที่ 12 ร่วมกันคืนเงิน 249,252 บาท กับบวกโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ที่รอกการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 9134/2559 ของศาลแขวงสมุทรปราการ เข้ากับโทษจำคุกในคดีนี้ จำเลยทั้งสิบสองให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ 1 รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้บวกโทษ ระหว่างพิจารณา บริษัท อ. ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต และโจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้จำเลยทั้งสิบสองชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามฟ้องโจทก์พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 18,396,829 บาท นับแต่วันที่ 5 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วม จำเลยทั้งสิบสองให้การในคดีส่วนแพ่งขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335 (7) (11) วรรคสอง ประกอบมาตรา 83 การกระทำของจำเลยทั้งสาม (ที่ถูก จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3) เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำคุกกระทงละ 3 ปี รวม 34 กระทง เป็นจำคุกคนละ 102 ปี แต่ให้จำคุกจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 คนละ 20 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 (2) บวกโทษจำคุก 1 เดือน ของจำเลยที่ 1 ที่รอกการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 9154/2559

(ที่ถูก หมายเลขคดีแดงที่ 9134/2559) ของศาลแขวงสมุทรปราการ เข้ากับโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ในคดีนี้ เป็นจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 20 ปี 1 เดือน และให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ร่วมกันใช้เงิน 18,390,285 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินต้นดังกล่าวนับแต่วันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 5 ตุลาคม 2561) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วม ยกฟ้องจำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์ โจทก์ร่วม และจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 อุทธรณ์ ระหว่างพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ภาค 1 จำเลยที่ 2 ถึงแก่ความตาย ศาลอุทธรณ์ภาค 1 มีคำสั่งว่า สิทธิภาคีอาญา มาตรา 39 (1) และคำขอให้คืนเงินในส่วนของจำเลยที่ 2 ย่อมตกไปด้วย จึงให้จำหน่ายคดีเฉพาะในส่วนของจำเลยที่ 2 ออกจากสารบบความ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ร่วม และจำเลยที่ 3 ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้โต้แย้งคัดค้านในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติในเบื้องต้นว่า โจทก์ร่วมเป็นนิติบุคคลที่จำหน่ายรถยนต์ยี่ห้อ อ. สาขาศรีนครินทร์ซึ่งเป็นที่เกิดเหตุในคดีนี้เป็นสาขาหนึ่งของโจทก์ร่วม จำเลยที่ 1 เป็นพนักงานของโจทก์ร่วมสาขาที่เกิดเหตุ ตำแหน่งธุรการดูแลสต็อกรถ มีหน้าที่ในการดูแลยอดจำนวนรถ เมื่อมีลูกค้าจองรถจำเลยที่ 1 มีหน้าที่ขอหมายเลขเครื่องยนต์รถจากเจ้าหน้าที่สต็อกกลางซึ่งอยู่ที่สำนักงานใหญ่ และประสานให้นำรถจากสต็อกกลางมาที่สต็อกสาขาที่เกิดเหตุ และมีหน้าที่ติดตั้งอุปกรณ์และประดับตกแต่งรถให้แก่ลูกค้า จำเลยที่ 2 เป็นผู้จัดการฝ่ายขายของโจทก์ร่วมสาขาที่เกิดเหตุ เมื่อลูกค้ามาจองรถพนักงานขายจะทำใบจองเพื่อให้จำเลยที่ 2 อนุมัติราคา ส่วนลด และแคมเปญต่าง ๆ ด้วยการลงลายมือชื่ออนุมัติในใบจอง จำเลยที่ 3 เป็นหัวหน้าฝ่ายการเงินของโจทก์ร่วมสาขาที่เกิดเหตุ มีหน้าที่รับเงินซึ่งลูกค้าชำระเงินจองหรือเงินค่ารถจากพนักงานขายเพื่อออกใบเสร็จการจองหรือค่าซื้อรถให้แก่ลูกค้า ตามวันเวลาเกิดเหตุในฟ้อง มีพนักงานของโจทก์ร่วมได้ร่วมกันขายรถให้แก่ลูกค้ารวม 34 คัน โดยไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงานที่โจทก์ร่วมกำหนด และลักเงินสดที่ลูกค้าชำระให้แก่โจทก์ร่วมรวมเป็นเงิน 18,390,285 บาท ในส่วนของจำเลยที่ 1 โจทก์ โจทก์ร่วม และจำเลยที่ 1 ไม่ฎีกา คดีสำหรับจำเลยที่ 1 จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 1 คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 3 ว่าจำเลยที่ 3 ร่วมกระทำความผิดตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 1 หรือไม่ โดยจำเลยที่ 3 ฎีกาว่า พยานโจทก์และโจทก์ร่วมไม่ได้เบิกความยืนยันถึงการรับเงินจากลูกค้าว่าจำเลยที่ 3 เกี่ยวข้องประการใดบ้าง พยานหลักฐานโจทก์และโจทก์ร่วมมีแต่พยานแวดล้อม แม้จำเลยที่ 3 นั่งทำงานในห้องเดียวกับจำเลยที่ 1 ก็เป็นไปได้ที่จะต้องคอยสังเกตถึงพฤติกรรมที่ผิดปกติของจำเลยที่ 1 อันเป็นการวินิจฉัยขัดต่อสภาพการทำงานจริง มีเงินเข้าบัญชีของจำเลยที่ 3 เพียงเล็กน้อย หากจำเลยที่ 3 ทุจริตจริงต้องมีเงินเข้ามาใหม่มากกว่านี้ และที่นางสาวกานธวี ผู้จัดการฝ่ายการเงินกลาง เบิกความเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากคันใหม่ทุกคันอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายการเงิน และมีหน้าที่มอบกุญแจให้แก่ฝ่ายธุรการสต็อกเพื่อดูแลและเคลื่อนย้ายรถไม่ถูกต้อง เนื่องจากหากจำเลยที่ 1 ไม่รายงานและไม่แจ้งจำเลยที่ 3 ก็จะไม่ทราบเรื่อง พยานหลักฐานของโจทก์จึงยังฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ 3 ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 1 นั้น เห็นว่า แม้คดีในส่วนของจำเลยที่ 3 พยานโจทก์และโจทก์ร่วมไม่ได้เบิกความยืนยันถึงการกระทำความผิดที่ชัดเจนอันถือได้ว่าเป็นพยานแวดล้อมอย่างที่จำเลยที่ 3 ฎีกาก็ตาม แต่ก็หาใช่พยานแวดล้อมดังกล่าวจะไม่มีน้ำหนักให้รับฟังเสียทั้งหมด หากแต่พยานแวดล้อมดังกล่าวอาจนำมารับฟังประกอบพยานหลักฐานอื่นของโจทก์และ

โจทก์ร่วมจนมีน้ำหนักมั่นคงและรับฟังได้ว่าจำเลยที่ 3 ร่วมกระทำความผิดตามฟ้องได้ โดยเฉพาะคดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามทางนำสืบของโจทก์และโจทก์ร่วมว่า เมื่อมีลูกค้ายาตุรุธที่สาขาที่เกิดเหตุและสนใจที่จะซื้อรถ จำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 ซึ่งเป็นพนักงานขายจะเสนอราคาพร้อมส่วนลดและแคมเปญ หากตกลงกันได้ก็จะทำใบจองนำเสนोजำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้จัดการฝ่ายขายเพื่ออนุมัติเมื่อจำเลยที่ 2 อนุมัติแล้ว พนักงานขายจะรับเงินจองหรือค่าซื้อรถจากลูกค้านำไปให้แก่ฝ่ายการเงินซึ่งมีจำเลยที่ 3 เป็นหัวหน้าฝ่ายการเงินหรือนางสาวจิราวรรณ ที่เป็นลูกน้องเพียงคนเดียว หลังจากนั้นจำเลยที่ 3 จะออกไปเสร็จรับเงินให้พนักงานขายเอาไปให้แก่ลูกค้า แล้วพนักงานขายจะแจ้งให้จำเลยที่ 1 ทราบเพื่อตรวจสอบว่ามีรถตามที่ลูกค้าต้องการหรือไม่ หลังจากนั้นเมื่อลูกค้าพร้อมชำระเงินตามที่ตกลงกัน ในวันรับรถลูกค้าจะต้องเตรียมบัตรประชาชนมาติดต่อกับสาขาที่เกิดเหตุพร้อมกับชำระเงินส่วนที่ต้องชำระเพิ่มให้แก่ฝ่ายการเงิน ฝ่ายการเงินก็จะลงข้อมูลในระบบซึ่งมีการเชื่อมโยงข้อมูลไปยังสำนักงานใหญ่ของโจทก์ร่วม ทั้งก่อนทำการส่งมอบรถให้แก่ลูกค้า จำเลยที่ 2 หรือที่ 3 จะต้องลงลายมือชื่อในใบส่งมอบรถเพื่อให้ลูกค้านำไปแสดงต่อพนักงานรักษาความปลอดภัย เมื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้องก็จะทำการปล่อยรถให้แก่ลูกค้าไปพร้อมนำใบส่งมอบรถคืนให้แก่ฝ่ายการเงิน ดังนี้ เมื่อคดีได้ความว่า จำเลยที่ 3 เป็นหัวหน้าฝ่ายการเงิน มีลูกน้องเพียง 1 คน คือ นางสาวจิราวรรณ นอกจากจำเลยที่ 3 จะต้องรู้เรื่องการปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าวของตนเป็นอย่างดีแล้วจำเลยที่ 3 จำเป็นต้องเคร่งครัดในปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าวโดยปราศจากข้อบกพร่อง ทั้งมีหน้าที่ต้องดูแลตรวจสอบด้านการเงินมิให้ขาดตกบกพร่องตามความไว้วางใจที่โจทก์ร่วมได้มอบหมายให้ทำหน้าที่อันเป็นเรื่องสำคัญ การที่จำเลยที่ 3 พยายามให้การปฏิเสธโดยบ่ายเบี่ยงทำนองว่า แม้มีการปฏิบัติผิดขั้นตอนการทำงานอันเกี่ยวกับการเงินตามที่ได้ความตนก็ไม่ได้มีส่วนร่วมรู้เห็นทำนองไม่รับผิดชอบต่อสิ่งผิดปกติดังที่เกิดขึ้นทั้ง ๆ ที่อยู่ในหน้าที่ความรับผิดชอบของตน นับว่าเป็นข้ออ้างที่แสดงให้เห็นถึงการขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่อันเป็นพริศอย่างยิ่ง ประกอบกับคดีได้ความว่าจำเลยที่ 1 กระทำความผิดโดยก้าวล่วงมาทำงานด้านการเงินไม่ว่าจะรับเงินจากพนักงานขายคนใดอันเป็นหน้าที่โดยตรงของจำเลยที่ 3 เช่นนี้ จำเลยที่ 3 ย่อมไม่อาจปิดความรับผิดชอบโดยกล่าวอ้างว่าเป็นการกระทำความผิดของจำเลยที่ 1 ตามลำพังได้ เมื่อเป็นดังนี้ แม้พยานหลักฐานโจทก์และโจทก์ร่วมที่นำสืบมาในส่วนที่เกี่ยวกับจำเลยที่ 3 จะเป็นเพียงพยานแวดล้อมกรณีก็ตาม แต่เมื่อนำมารับฟังประกอบหน้าที่ความรับผิดชอบที่จำเลยที่ 3 ต้องทำตามอำนาจหน้าที่และความไว้วางใจของโจทก์ร่วมที่ให้อำเลยที่ 3 เป็นหัวหน้าการเงินซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญและง่ายต่อการทุจริตแล้ว พยานหลักฐานโจทก์และโจทก์ร่วมที่นำสืบมาจึงมีน้ำหนักมั่นคงรับฟังได้โดยปราศจากสงสัยว่า จำเลยที่ 3 ร่วมกับจำเลยที่ 1 กระทำความผิดตามฟ้องโจทก์และโจทก์ร่วม ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 รับฟังว่าจำเลยที่ 3 กระทำความผิดและพิพากษาลงโทษมานั้นต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกาแล้ว ฎีกาของจำเลยที่ 3 ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ร่วมในประการแรกว่า พยานหลักฐานโจทก์และโจทก์ร่วมรับฟังได้หรือไม่ว่า จำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 1 และที่ 3 ด้วย เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยซึ่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง อย่างพิพากษาลงโทษจนกว่าจะแน่ใจว่ามีการกระทำความผิดจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้น" และวรรคสองบัญญัติว่า "เมื่อมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยได้กระทำความผิดหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลย" ดังนั้น พยานหลักฐานที่โจทก์และโจทก์ร่วมนำมาสืบเพื่อให้ฟังลงโทษ

จำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 จะต้องมีน้ำหนักมั่นคงและรับฟังได้ว่าจำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 ร่วมกระทำความผิด ซึ่งในส่วนนี้แม้โจทก์และโจทก์ร่วมจะมีนางสาวกานันธุ์วี ผู้จัดการฝ่ายการเงินกลาง นางนิตยา เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล ซึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจโจทก์ร่วม นายสุชาติ ผู้จัดการฝ่ายขายของโจทก์ร่วม สาขาศรีนครินทร์ ซึ่งเป็นที่เกิดเหตุ และลูกค้าผู้ซื้อรถที่เกี่ยวกับการซื้อรถจากจำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 ที่เป็นพนักงานขาย มาเบิกความเป็นพยานยืนยันถึงการติดต่อขอซื้อรถจากจำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 ทั้งได้จ่ายเงินค่ารถไม่ว่าจะเป็นค่ามัดจำหรือเงินค่าผ่อนรถให้แก่จำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 ก็ตาม แต่คดีกลับไม่ได้ความชัดเจนว่าหลังจากจำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 รับเงินแล้วไม่ได้นำส่งให้ครบถ้วนหรือไม่และมีส่วนในการลักเงินดังกล่าวประการใด ซึ่งในประเด็นนี้จำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 ต่างยืนยันให้การปฏิเสธมาตลอด โดยอ้างว่าได้จัดส่งให้จนครบถ้วนแล้ว ดังนั้น พยานหลักฐานโจทก์และโจทก์ร่วมที่นำสืบมา เพียงเท่านั้นถือว่าเป็นพยานแวดล้อมกรณีที่มีได้ใกล้ชิดกับพฤติการณ์ที่กล่าวอ้างว่าจำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 สมคบกับจำเลยที่ 1 และที่ 3 กระทำความผิดตามฟ้อง เมื่อจำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 ได้ให้การปฏิเสธมาตลอด ย่อมทำให้พยานหลักฐานโจทก์และโจทก์ร่วมที่นำสืบมา ยังมีความสงสัยตามสมควรว่า จำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 ได้ร่วมกับจำเลยที่ 1 และที่ 3 กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ จึงต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้แก่จำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 วรรคสอง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิจารณาพิพากษาฟ้องในส่วนของจำเลยที่ 4 ถึงที่ 12 จึงชอบแล้ว ฎีกาโจทก์ร่วมฟังไม่ขึ้น ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ร่วมต่อไปว่า ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 จำหน่ายคดีในส่วนของจำเลยที่ 2 ทั้งคดีส่วนแพ่งเป็นการขอหรือไม่ โดยโจทก์ร่วมฎีกาว่า ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ต้องพิพากษาให้ทายาทจำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 และที่ 3 รับผิดชำระเงินให้แก่โจทก์ร่วมนั้น เห็นว่า ในส่วนคดีอาญา เมื่อจำเลยที่ 2 ถึงแก่ความตายระหว่างพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ภาค 1 สิทธิในการนำคดีอาญาของจำเลยที่ 2 มาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (1) ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 มีคำสั่งจึงให้จำหน่ายคดีในส่วนอาญาของจำเลยที่ 2 ออกเสียจากสารบบความชอบแล้ว แต่สำหรับคดีส่วนแพ่งนั้น การดำเนินกระบวนการพิจารณาศาลจำต้องใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 47 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า "คำพิพากษาคดีส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันว่าด้วยความรับผิดชอบของบุคคลในทางแพ่ง โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจำเลยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดหรือไม่" ดังนี้ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 42 เสียก่อน กล่าวคือ หากครบกำหนดหนึ่งปีนับแต่จำเลยที่ 2 ถึงแก่ความตายแล้ว ไม่มีบุคคลใดร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความแทนหรือเข้ามาตามหมายเรียกของศาล จึงให้จำหน่ายคดีส่วนแพ่งออกเสียจากสารบบความ กรณีดังกล่าวนี้ศาลไม่อาจพิพากษาให้ทายาทของจำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 และที่ 3 ชำระเงินให้แก่โจทก์ร่วมตามที่โจทก์ร่วมฎีกาโดยยังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายดังกล่าวได้ ฉะนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ด่วนมีคำสั่งจำหน่ายคดีส่วนแพ่งในส่วนของจำเลยที่ 2 ออกเสียจากสารบบความย่อมเป็นการไม่ชอบ ฎีกาของโจทก์ร่วมส่วนนี้ฟังขึ้นบางส่วน พิจารณาแก้เป็นว่า ให้ยกคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 1 เกี่ยวกับจำเลยที่ 2 ในคดีส่วนแพ่ง และให้ย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ดำเนินกระบวนการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 42 แล้วพิพากษาคดีส่วนแพ่งใหม่ตามรูปคดีในส่วนของจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 3 และนอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สมบูรณ์ จิตรพัฒนากุล · อุไรลักษณ์ สีธรรมชโย · ระบิล จันทกริรมย์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://www.thaideka.online/deka/534-535/2566>